

บทที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาจิตลักษณะคือ เจตคติต่อการเป็นตำรวจ และค่านิยมในการทำงาน กับพฤติกรรมการทำงานของพนักงานสอบสวน ในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดขอนแก่น และจังหวัดมุกดาหาร กับความพึงพอใจของประชาชนต่อการปฏิบัติงานของตำรวจ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มประชากรที่จะใช้ในการวิจัยออกเป็น

2 กลุ่ม คือ

1. พนักงานสอบสวน ในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดขอนแก่นและพนักงานสอบสวนในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดมุกดาหาร
2. ประชาชนในจังหวัดขอนแก่น และจังหวัดมุกดาหาร

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้เลือกกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างพนักงานสอบสวน

1.1 กลุ่มตัวอย่างพนักงานสอบสวนในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดขอนแก่น เลือกกลุ่มตัวอย่างจากพนักงานสอบสวน สังกัดสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมือง สถานีตำรวจภูธรอำเภอบ้านไผ่และสถานีตำรวจภูธรอำเภอชุมแพ จำนวน 26 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างพนักงานสอบสวนในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดมุกดาหาร ใช้ประชากร ซึ่งเป็นพนักงานสอบสวนในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดมุกดาหารเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 21 คน

2. กลุ่มตัวอย่างประชาชน

2.1 กลุ่มตัวอย่างประชาชนในจังหวัดขอนแก่น ได้แก่ ประชาชนในอำเภอเมือง อำเภอบ้านไผ่ อำเภอชุมแพ โดยเก็บจากประชาชนที่มาแจ้งความหรือมาติดต่อราชการที่สถานีตำรวจ ในช่วงระหว่างวันที่ 11-13 สิงหาคม 2539 จำนวน 84 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างประชาชนในจังหวัดมุกดาหาร เก็บจากประชาชนในอำเภอเมือง อำเภอคำชะอี อำเภอนิคมน้ำอ้อย โดยเก็บจากประชาชนที่มาแจ้งความหรือมาติดต่อราชการที่สถานีตำรวจ ในช่วงระหว่างวันที่ 7-10 สิงหาคม 2539 จำนวน 52 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัยโดยแบบสอบถามจะแบ่งออกเป็น 2 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามพนักงานสอบสวน โดยแบ่งแบบสอบถามออก 4 ตอน ดังนี้ คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของพนักงานสอบสวน ได้แก่ ยศ การศึกษา อายุราชการ สถานภาพสมรส

ตอนที่ 2 แบบวัดเจตคติต่อการเป็นตำรวจ ได้นำเอาแบบวัดเจตคติต่อการเป็นตำรวจของการุญย์ สุตยสรณาคม (2538) มาใช้ ซึ่งได้สร้างขึ้นตามแนวทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลของไอเซน และฟิชยาน (1980) และใช้ในการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และเจตนาเชิงพฤติกรรมในการเป็นตำรวจของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดขอนแก่น ในส่วนที่วัดเจตคติทางตรงของการเป็นตำรวจมีลักษณะเป็นมาตรจำแนกความหมาย จำนวน 13 ข้อ พิสัย 13-91 มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.69

ตอนที่ 3 แบบวัดค่านิยมในการทำงาน แบบวัดนี้ อูซา ศรีจินดารัตน์ (2533) ได้สร้างขึ้น แบบวัดนี้ได้วัดพฤติกรรมของผู้ตอบ แต่เป็นแบบวัดการเห็นคุณค่าของการทำงาน ข้อความในแบบวัดเป็นแบบประโยคประกอบด้วยมาตร 6 หน่วย รวมเป็น 25 ข้อความและผู้วิจัยได้นำไปหาค่าความเที่ยงในกลุ่มตำรวจ พิสัย 17-102 ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.74 และจำนวนข้อความคงเหลือ 17 ข้อความ

ตอนที่ 4 แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานของพนักงานสอบสวน ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยการวิเคราะห์งานตามที่กรมตำรวจกำหนด และสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน (Focus group) จำนวน 25 ข้อความ พิสัย 25-150 ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.62

ชุดที่ 2 แบบสัมภาษณ์ประชาชน แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของประชาชน ได้แก่ เพศ อาชีพ ระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 แบบวัดการรับรู้ของประชาชนต่อโครงการโรงพักของเรา ซึ่งผู้วิจัยและ ร.ต.อ.อำนาจพันธ์ นิลน้อย สร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ของโครงการโรงพักของเราของกรมตำรวจ จำนวน 4 ข้อ ดังนี้

1. การรับทราบถึงการปรับปรุงสถานที่ตำรวจให้เป็น "โรงพักของเรา"
2. "โรงพักของเรา" เป็นโครงการที่เน้นความสำคัญที่เรื่องใด
3. "โรงพักของเรา" เน้นให้เกิดประโยชน์ต่อใครมากที่สุด
4. ประชาชนจะได้รับประโยชน์อะไรจากโครงการ "โรงพักของเรา"

ตอนที่ 3 แบบวัดเจตคติของประชาชนต่อตำรวจที่พบเห็นทั่วไป โดยได้นำเอาแบบวัดเจตคติต่อการเป็นตำรวจของการุญย์ สุตยสรณาคม (2538) มาใช้ซึ่งสร้างขึ้นตามแผนทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลของ ไอเซน และฟิชเชิน (Aizen and Fishbein, 1980) ในส่วนที่วัดเจตคติทางตรงของการเป็นตำรวจมีลักษณะเป็นมาตรจำแนกความหมาย จำนวน 13 ข้อ พิสัย 13-91 มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.69

ตอนที่ 4 แบบวัดความพึงพอใจของประชาชนต่อการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวน ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยการวิเคราะห์งานสอบสวนตามที่กรมตำรวจกำหนดและสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน จำนวน 20 ข้อ พิสัย 20-80 ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.86

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างแบบวัดพฤติกรรมการทำงานของพนักงานสอบสวน ซึ่งใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง มีลำดับขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังนี้

ลำดับที่ 1 วิเคราะห์งานสอบสวนตามที่กรมตำรวจกำหนด และสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานสอบสวน จำนวน 3 คน วิเคราะห์ได้ 2 ส่วน คือ คุณสมบัติของพนักงานสอบสวนในส่วนความรู้ความสามารถ และในส่วนความประพฤติและสร้างข้อความในแต่ละคุณสมบัติได้รวม 13 ด้าน ดังนี้

คุณสมบัติในส่วนความรู้ความสามารถ

1. ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบข้อบังคับ
2. ปฏิภาณไหวพริบในการทำงาน
3. ความรอบรู้เจตคติงานสอบสวน
4. การวินิจฉัยตัดสินใจ
5. ความละเอียดรอบคอบ
6. การทำสำนวนการสอบสวน
7. คุณภาพของงานสอบสวน
8. ความรวดเร็วในการปฏิบัติงาน

คุณสมบัติในส่วนความประพฤติ

1. ความซื่อสัตย์ยุติธรรมและมีคุณธรรม
2. ความรับผิดชอบต่อหน้าที่
3. มนุษยสัมพันธ์
4. ความวิริยะอุตสาหะและเพียรพยายาม
5. ความมีวินัยสนใจปฏิบัติตามคำสั่ง

ลำดับที่ 2 นำข้อความที่สร้างเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานสอบสวน เพื่อตรวจสอบความตรงในเนื้อหา (Content Validity) ด้านการใช้ภาษา (Wording) นำมาแยกเป็นหัวข้อใหญ่ๆ และเรียงลำดับความสำคัญมาตั้งเป็นข้อความได้จำนวน 36 ข้อ โดยใช้มาตรวัด 6 ระดับ และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบอีกครั้ง

ลำดับที่ 3 จากนั้นผู้วิจัยได้นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับพนักงานสอบสวนในสถานีตำรวจภูธรอำเภออุบลรัตน์ น้ำพอง กระนวน ข้ำสูง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 19 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์ของความเที่ยง โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach และผู้วิจัยได้เลือกข้อความที่มีค่า Item Total Correlations ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป คงเหลือข้อคำถาม จำนวน 25 ข้อ ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.62

การสร้างแบบวัดความพึงพอใจของประชาชนต่อการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนเป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง มีลำดับขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังนี้

ลำดับที่ 1 วิเคราะห์งานสอบสวนตามที่กรมตำรวจกำหนด และประชาชน จำนวน 3 คน โดยแบ่งออกเป็นด้านคุณสมบัติด้านความรู้ความสามารถ และความประพฤติและสร้างข้อความในแต่ละคุณสมบัติได้รวม 26 ข้อความ โดยใช้มาตรวัด 4 ระดับ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ลำดับที่ 2 นำข้อความเสนออาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานสอบสวน เพื่อตรวจสอบความตรงในเนื้อหา (Content Validity) ด้านการใช้ภาษา (Wording)

ลำดับที่ 3 นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบอีกครั้ง ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับประชาชนที่มาแจ้งความ หรือมาติดต่อราชการที่สถานีตำรวจภูธรเขตอำเภออุบลรัตน์ น้ำพอง กระนวน ข้ำสูง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 50 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์ของความเที่ยง โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ของ Cronbach จนเหลือข้อคำถาม จำนวน 20 ข้อ ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.86

การเก็บรวบรวมข้อมูล

กลุ่มพนักงานสอบสวน

ผู้วิจัยได้ไปดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย นำเสนอผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดขอนแก่นและผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดมุกดาหาร เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล จากนั้นผู้วิจัยได้ชี้แจงรายละเอียดในการตอบแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างได้รับทราบ และรอรับแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างในช่วงเดียวกันกับการเก็บจากประชาชน

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในส่วน of พนักงานสอบสวน ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง จากพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมือง อำเภอบ้านไผ่ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น จำนวน 31 คน ได้รับคืน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 83.87 และจากพนักงานสอบสวนในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดมุกดาหาร จำนวน 24 คน ได้รับคืน จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 87.5

กลุ่มประชาชน

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในส่วน of ประชาชน ผู้วิจัยได้ให้ผู้ช่วยวิจัยซึ่งเป็นนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สาขาพัฒนาชุมชน ชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 6 คน ที่กำลังศึกษาจิตวิทยาสังคม โดยผู้วิจัยได้ชี้แจงและฝึกนักศึกษา ให้เข้าใจในการสัมภาษณ์ และนักศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนโดยการสัมภาษณ์ประชาชนที่มาแจ้งความหรือมาติดต่อราชการที่สถานีตำรวจอำเภอเมือง อำเภอบ้านไผ่และอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น รวม 84 คน วันที่ 11-13 สิงหาคม 2539 และประชาชนที่มาแจ้งความหรือมาติดต่อราชการที่สถานีตำรวจอำเภอเมือง อำเภอคำชะอีและอำเภอนิคมน้ำอ้อย จังหวัดมุกดาหาร จำนวน 52 คน ในวันที่ 11-13 สิงหาคม 2539

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป คำนวณเป็นร้อยละ
2. เปรียบเทียบเจตคติต่อการเป็นตำรวจ และค่านิยมในการทำงานกับพฤติกรรมการทำงาน
ของพนักงานสอบสวนจังหวัดขอนแก่น และจังหวัดมุกดาหาร ที่มีพฤติกรรมการทำงาน
เหมาะสมกับไม่เหมาะสม โดยการวิเคราะห์ทดสอบค่าที (t-test)
3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อการเป็นตำรวจ ค่านิยมในการทำงานกับ
พฤติกรรมการทำงานของพนักงานสอบสวนจังหวัดขอนแก่นและจังหวัดมุกดาหาร โดยการวิเคราะห์
ค่าสหสัมพันธ์เพียร์สัน
4. เปรียบเทียบพฤติกรรมการทำงานของพนักงานสอบสวนจังหวัดขอนแก่น และจังหวัด
มุกดาหาร โดยการวิเคราะห์ทดสอบค่าที (t-test)
5. เปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนต่อการทำงานของพนักงานสอบสวนในจังหวัด
ขอนแก่น และจังหวัดมุกดาหาร โดยการวิเคราะห์ทดสอบค่าที (t-test)